

tíðindablaðið

sosialurin

Argjavegur 26
Postmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Útgevar: p/f sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Fyrirskastjóri: Krisjan Dahl

Bláðólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Í GJÁR BAR dagblaðið tey tíðindi, at týska felagið TT-Line skal leiga Norrønu til sigling millum Svøríki og Týskland í vetur.

EISINI VISTI blaðið at siga, at av teimum 140 fólkunum, sum eru knýtt at skipinum í summarsiglingini, skulu bara 10 halda fram í vetrarsiglingini. Tað vil siga, at 130 feroingar gerast arbeiðsleysir í vetur.

TAÐ ALMENNA hevur í fleiri ár sett partapening í ymisk arbeiðsskapandi tiltøk. Tað almenna hevur eisini veðhildið bæði á sjógvi og landi. Endamálið hjá tí almenna við ávíkavist partapeningi og veðhaldum hevur altíð verið at skapa arbeiðspláss til feroingar. Í stóran mun hevur hetta verið gjørt við javnaðarflokkinum á odda ogundir slagorðinum: arbeiði til allar hendur á sjógvi og landi.

EFTIR AT TEIR privatu vóru givnir við ferðafólkaflutningi millum lon, metti ein partur av undanfarnu samgongu, at tað almenna átti at taka hendan táttin upp aftur, fyri harvið at skapa nøkur arbeiðspláss. Talan kundi verið um eini 100 til 200 arbeiðspláss alt árið. Men øll minnst borgarliga goragangin. Tað almenna skuldi ikki reka nakað millumlandaskip. Almennur peningur skuldi ikki nýtast í kapping við teir privatu, o. s. fr.

EITT SKIFTI var tað líka við, at aðrar tjóðir fóru avstað við siglingini, sum feroingar — tað almenna og dugnalig fólk á sjógvi og landi — høvdu bygt upp. Tá kom fjáltur á fólkaflakkin. (Radikalt sjálvstýri vita tit). Nú vóru góð ráð dýr. Men umsiðir bar til hjá borgarligu samgonguni við fólkaflakkin-

um á odda. Teir fingur tvingað millumlandasiglingina yvir í eitt sokallað privat partafelag.

MEN HETTA sokallaða privata partafelag fekk eina heilt órímliga treyt. Felagið skuldi ikki sigla uppá Føroyar við farmi. Tað skuldi halda seg langt burtur frá norðuratlantshavsleiðunum í vetrarhálvárinum. Egvann er slík treyt sett nøkrum felag í einum frælsum landi áður. Síðani setti tað almenna seg fyri 20 pst. av partapeninginum í hesum felag. Tað almenna hevur eisini veðhildið fyri fleiri milliðnum krónum. Og tann feroyski almenningurin hevur eisini sett pening í.

OG SO FINGU vit tíðindini í sjálvum Dagblaðnum. Tey feroysku arbeiðsplássini umboð á Norrønu verða niðurløgd um ein góðan mánaða. Av teimum 140 feroingunum, sum eru knýttir at skipinum í summarsiglingini, skulu bara 10 halda fram í vetrarsiglingini. Kunnu vit nú rokna við at skipið fær fólk aftur til summarsiglingina komandi ár?

NÚ ERU TAÐ týskarar, sum skulu sigla, meðan feroingarnir — einir 130 í tali — skulu heim at sutta tumlarnar. Hetta var so eitt úrslit av siglingarpolitikkinum hjá borgarligu samgonguni. Um nakrir løntakarar gerast arbeiðsleysir, leggur fólkaflakkurin lítið lag í. Tað ber kortini til at nýta eftirnavnið »radikalt sjálvstýri«. Eisini tá tit hava gjørt 130 feroingar arbeiðsleysar til frama fyri at eins nógvir týskarar kunnu fáa arbeiði.

SKULU VIT rópa leingi livi privata initiativið?

Tá tey góðu gráta og tey óndu læa

Tað er alla áttalu vert, ta formaður javnaðarflokksins kemur sær at fara í blaðini við grein um egnu partamenn sínar, ið fáa stungið í skógvarnar, at teir eru »politiskir kannustoyparar«, flokssvikjarar — skittskeki — politiskur stórbrotarmaður, ið merkir statsfíggingi, og aðrar vendingar, ið ikki eiga heimarætt í Føroya Javnaðarflokki.

Tað má vera upp á sitt pláss, at A.D. fær at vita, at ein stórir partur av limum javnaðarflokksins ikki kann góðtaka, at hann sum formaður flokksins fer seg fram á slíkan hátt.

Tá A.D. varð valdur til floksformann, var tað ikki við tí fyri eyga, at hann skuldi gerast partur av eini lokalpolitiskari ósemju á Tveroyri, ið endaði við, at hann setti seg á odda fyri einum felagskapi, sum er í ferð við at tileinkisgera tað organisatoriska stóðið í flokkinum.

Tað er eingin ivi um, at A.D. eigur alla rós uppiborna fyri tað arbeiði, hann hevur lagt í flokkin. Tað tíðina hann hevur sitið sum leiðari á lögtingi og í landsstýri. Men tað kann undir ongum umstøðum góðtakast, at hann sleppur flokkinum upp á fjall — serstakliga í einum valári — til frama fyri nakrar vinnmenn á Tveroyri, har onkur hevur ilt við at skilja, at fiskasølupolitikkur og javnaðarpolitikkur eru óforeiniligrir.

Tað er einki dulmál, at undirritaði hevur verið millum tey javnaðarfólkin, ið hava mett tað vera rætt, at javnaðarflokkurin ansar sera væl eftir hvat umboð flokksins á Tveroyri takast við politiskt, tí Tveroyri — har javnaðarflokkurin hevur stóran meiriluta av veljarunum aftan fyri seg — vil altíð standa sum dømi um, hvussu javnaðarpolitikkur virkar í praksis.

Men tá slík ynski hava verið borin upp á mál, hevur tað verið við tí fyri eyga, at flokkurin viðgjørði stóðuna objektivt. Burtursæð frá eini landsfundarsamtýkt á vári 1980, ið heitir á floksnevndina um at taka upp samráðingar við partarnar á Tveroyri, hevur almenna stóðin í flokkinum verið, at Tverórámen loysa sínar lokalpolitisku ósemjur sjálvir.

Hesa stóðu hevur floksformaðurin eisini havt intil fyri tveimum árum síðani, tá hann uttan orð ella boð, kom suður og koyri fyrrverandi politiska vinmann og ráðgeva sín frá sum formann í javnaðarfelagnum. Eins og øðrum javnaðarfólki, tykist hetta vera sera bonskligt, serliga tá hugsað verður um, at A.D. segði seg vera komnan suður at loysa trupulleikarnar, ið valdaðu millum býráðsumboð flokksins. Longu tá mettu fólk, at formaðurin hevði valt síðu, og sikið var at fáa tey, ið ikki passaðu inn í

»systemið« útihýst.

At formaðurin í flokkinum setti seg á odda fyri eini lokalpolitiskari »fraktión« má metast sum størsta mistak A.D. hagar til dags hevur gjørt sum floksformaður, tí uppgávan hjá honum sum slíkur er at savna tær ymsu áskoðanirnar í flokkinum og ikki tað mótseta. Skal javnaðarflokkurin hava eitt val í heyst, sum fólk kunnu verða nøgd við, so eigur Atli Dam:

1. At gevast við at lata »sosialdemokratarnar« nýta hann sum gisla yvir fyri flokkinum.

2. At fara aftur til arbeiðis á sama hugsjónarstøði sum hann virkaði á áðrenn hansara vinnmenn á Tveroyri fingur spurnið hann í ta flokku, hann og flokkurin annars nú er komin í.

Tá fyrst kann Atli Dam aftur standa sum miðdepl í flokkinum, og sum tann persónur, Føroya Javnaðarflokkur kann vera stoltur av enn einaferð at bjóða fram sum løgmansevi til einar komandi landsstýrissamráðingar. Um ikki, so kunnu vit ikki vænta aftur at koma burtur úr stóðini »tá tey góðu gráta, og tey óndu læa«.

At enda fari eg at minna á, at tað ikki er nóg mikið bert at hava góðar herferarar — soldatar skulu eisini til.

Við javnaðarkvøðu
Marnar Lisberg
formaður F.S.J.

Sosiala rættferðin

— ella valfóður sambandsflokksins

Soleiðis kallast oddagrein í Dimalætting fyri 12. juli 1984 og viðger hon arbeiðaravíðurskifti, arbeiðsloysisstudning.

Tað er rætt, sum sagt verður, at sambandsflokkurin í andstöðu setti eina áheitan fram um ein form fyri arbeiðsloysisstudning. Hetta vann ikki semdir, men tað sum Dimalætting gloymir, og tað uttan iva við vilja, er, at uppskot sambandsflokksins var so vánaligt, at tann táverandi samgonga ikki kundi taka undir við tí, og vánaligt er tað, tí nú aftaná fyra ár við ábyrgd, er tað ikki komið fram aftur, og heldur einki annað av sama slag er komið frá hesum flokki, sum nú umsitur bæði sosial- og arbeiðaramál.

Uppskotið, sett fram í

andstöðuð teirra, var, sum mangt annað frá hasari síðuni, bert andstöðufóður. »Skuldi ikki takast fyri fult«.

Hetta hevur í veruleikanum ikki sambandsflokksins áhuga, tí meðan teir í landsstýrinum umsita sosial- og arbeiðaramál, er skattatréstið á arbeiðarastættina og pensionistarnar økt. Pensionistarnir, sum undir fyrru samgongu vóru skattafríir, verða nú brandskattaðir.

Øll almenn gjöld eru hækkað. Telefongjaldið munandi, uppskot sambandsflokksins í andstöðu, um at pensionistar skuldi hava fritt felagsgjald var framaftursett av mæ, og nú mogleiki var at fremja tað, hvat gjørdi sambandsflokkurin, hann sum er so sosialur. Hann feldi uppskotið um fritt felaga-

gjald fyri pensionistar.

Í hinum norðanlondum gjalda pensionistar 50% í útvarps- og sjónvarpsgjaldi, í Íslandi einki. Hjá okkum verður gildið 100%.

Hesi dømi vísa týðiliga, at fyri sambandsflokkinn eru arbeiðaramál og sosialar veitingar, bert valfóður.

Aftaná fyra ár við ábyrgd, ber ikki til at skilja ábyrgdina frá sær. Sannast má, at sosiala vælferðin fyri sambandsflokkin bert var valfóður og hetta sanna teir sjálvir. Tað eru Guðs børn, sum batna.

Sverre Midjord